debreceni
független Ujság
politikai napilap

SZERDA, 1937 ÁPRILIS 14. XXXIII. ÉVFOLYAM 82. SZÁM. 6 fillér

Eckhardt Tibor szenzációs leleplezései a szélsőséges izgatásról

Éles vita volt a pénzügyi bizottságban az országban folyó lázításról — Ujabb utasítás az ügyészségeknek

Budapest, április 13. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délelőtt Bud János elnöklésével megkezdte az 1937—38. évi állami költségvetés tárgyalását.

Az igazságügyi tárca költségvetésével kezdték. Krüger Aladár előadó rámutatott arra, hogy a minisztérium nem ül fel a jelszavaknak, hanem a törvényalkotásban és a bírói gyakorlatban valósítja meg a szociális elgondolásokat.

Lakatos Gyula megállapította, hogy legfeljebb a polgári perrend egyszerűsítése volna megoldandó. Fontos a részvényjog és a fizetésképtelenségi jog reformja, a mezőgazdasági hitel érdekében a gazdavédelmi korlátozásokat mielőbb le kell bontani.

A szélsőséges politikai agitációk elleni jogszabályok szerinte nem elég hatályosak,

ezért megfelelő intézkedések kezdeményezését várja a miniszertől.

Buchinger Manó a választójog reformját sürgette, kifogásolta a kivételes hatalomról szóló rendelkezések fentartását és megnyugtató nyilatkozatot kért a szélsőséges irányzatok leküzdése tekintetében.

Rassay: Tisztázni kell végre a helyzetet

Rassay Károly: Tiszta helyzetet kell végre teremteni. A kormány sajtója nyiltan alátámasztja nem egyszer azt az agitációt, mely a mai kapitalista rendszer tökéletes bukását, a parlamentárizmus csődjét, az egyéni szabadságok értéktelenségét hirdeti. Nyiltan agitálnak azzal, hogy fennálló kereskedelmi és gazdasági törvényeink, magánjogunk, büntetőtörvénykönyvünk nem egyebek, mint a népet kiuzsorázó liberális mult bünös maradványai. Vagy igaz ez a beállítás, vagy nem. Ha igaz, akkor a kodifikációnak sürgősen a lázas alkotás terére kell lépnie és előre megmondhatjuk, hogy

mi valamennyien készen állunk minden igazságos és szociális törvényalkotást támogatni.

— De ha ezek a beállítások szembenállanak az igazsággal, akkor nincs joga a kormánynak, pártjának, vagy sajtójának, hogy azt az állami élet törvényes alapjai ellen irányuló romboló agitációt akár közreműködéssel, akár gyáva hallgatással támogassa.

— A parlamentárizmus védelme megköveteli, hogy a parlament ellen irányuló agitációt egy szigorú összeférhetetlenségi törvény megalkotásával, egy igazságos döntőfórum megteremtésével is ártalmatlanná tegyünk.

— Azonosítanom kell magamat azzal az elhangzott kívánsággal, hogy

az igazságügyi hatóságok a bűn üldözésében pártatlanul és igazságosan járjanak el mindenkivel szemben.

Én nem a szélsőségek elleni harcról beszélek. Egyszerűen elvárom az igazságügyminiszter úrtól, hogy az állami és társadalmi rendet védő törvényeket kíméletlenül és maradéktalanul érvényesítse mindazokkal szemben, akik ezekkel összeütközésbe kerülnek.

— Meg kell mondanom őszintén, hogy

az elmult idők tapasztalatai ebben a tekintetben nem nyujtanak megnyugtatást.

Fel kell vetni a kérdést: érvényben vannak-e a magánosok elleni erőszaknak, az osztály, felekezet és álkotmány elleni izgatásnak, a személyes szabadság megsértésének büntetéséről rendelkező törvényes szabályok? Az igazságügyminiszter feladata gondoskodni arról, hogy a királyi ügyészségek ezekben az ügyekben haladéktalanul érvényt szerezzenek a törvény rendelkezéseinek.

Rassay Károly ezután a zárt tárgyalások rendszerének elharapózása ellen beszélt és azt sürgette, hogy a nyilvánosság elől ne zárják el a kegyelmezési jog gyakorlását sem.

Eckhardt Tibor leleplezései a lázításról

Eckhardt Tibor hangoztatta, hogy nem hajlandó eltéríttetni magát attól, hogy

a legerélyesebben követelje a kormány szigorú intézkedéseit a szélsőséges izgatások megszüntetésére.

Eckhardt ekkor egy nyomtatott papírlapot vett elő aktatáskájából és kijelentette, hogy leteszi a bizottság asztalára azoknak az adatoknak egy kis töredékét, amelyek önmagukban is bizonyítják, hogy kik lázítanak az országban a törvényes rend ellen. Ez az izgatás mindeddig folyhatott anélkül, hogy a hatóságok részéről erélyes megtorlás történt volna. Végre lépjen a kormány a cselekvés terére.

»A PARLAMENT NÉPCSALÁS«

Ezután a nyomtatott céduláról, amely

a Szálassy-féle Népakarat Pártjának »mozgalmi harci utasítása«,

részleteket olvasott fel. A Népakarat Pártjának ez a harci utasítása többek között a következőket mondja:

»Elvetjük a parlamentben való szereplésnek még a gondolatát is, mert a parlament munkáját a legnagyobb népcsalásnak minősítjük. Szabad csatamezőn, az életben akarjuk és fogjuk a magyarság ellenségeit csatára kényszeríteni és velük véglegesen leszámolni. Mi, a hatalom teljes birtokosai és nem részesei akarunk lenni.«

Eckhardt ezután a »harci utasítás egy másik pontját olvasta fel:

»Mi nem politizálunk, hanem harcra készülünk és rövidesen harcba is bocsátkozunk. A testvérek szakítsanak a passziv magatartással . . .«

A Szálassy-féle szervezkedés harci utasításának egy harmadik pontja, amelyet Eckhardt ugyancsak felolvasott, a következő:

»Lelkes munkájukkal, megbízhatóságukkal, vasfegyelmükkel és áldozatkészségükkel a vezetői helyre rászolgált testvéreink politikai és taktikai kiképzésüket a szemináriumokban fogják elnyerni. A politikai vagy mozgalmi szervezkedéseket az tette tönkre, hogy idealisták kezdték és politikai szélhámosok s »ideálisan gondolkodó bitangok« fejezték be. Ezt a bitangolást, ezt a reálisan gondolkodó politikai pimaszt irtani fogjuk. Nem ismerünk kegyelmet ezek számára.«

Az idézetek felolvasását a pénzügyi bizottság tagjai viharos közbekiáltásokkal és nagy felháborodással fogadták. Eckhardt befejezve az idézetek felolvasását, ingerülten a zöldasztalra csapott és így kiáltott fel:

— Ezekután joggal kérdezhetem, ki hát a lázító ebben az országban?

Ernszt Sándor rámutatott arra, hogy az izgatások, amelyek a társadalom legerősebb pilléreit támadják meg és amelyek jobb és balfelől jelentkeznek, roppant nagyok. Ezek az izgatások nem magyarországi keletüek, hanem európai gyökerüek. Magyarországon mindenféle protekciókról is beszélnek ezzel kapcsolatban. Kérte, hogy a kormány fordítson nagy figyelmet ezekre a jelenségekre.

— Nem elegendő — mondta —, hogy itt-ott megnyugtató kijelentést hallunk a parlamentben. Egész Európa sorsa és az európai civilizáció kérdése attól függ, hogy mi történik majd ezen a téren.

Kell, hogy kormányunk és parlamentünk világosan lássa, hogy mit kell tenni és nyugodtan, határozottan cselekedjék.

Hangoztatta Ernszt, hogy

egyáltalán nem keresztények azok, akik ebben a mozgalomban a keresztény nevet viselik.

Az a tény, hogy valaki a kereszténységet emlegeti, magában véve még nem imponál nekünk.

Lázár igazságügyminiszter válasza

Ezzel végetért a vita és Lázár Andor igazságügyminiszter emelkedett szólásra. Minden törekvésem arra irányul, hogy a magyar igazságszolgáltatás a jövőben is azt a biztonságot szolgáltassa, amelyet eddig is szolgáltatott.

A kormánynak elhatározott szándéka, hogy mindennemü törvényellenes cselekedetet, — bárki bármilyen oldalon követi is azt el, egyenlő mértékkel és egyenlő szigorral megtoroltat.

Ami az Eckhardt Tibor által ismertetett izgatásokat illeti, ezzel kapcsolatban bejelenti, hogy Szálassy Ferenc ellen a királyi ügyészség vádiratot adott ki és ügyében még ebben a hónapban meg lesz a főtárgyalás.

Az igazságügyminiszter ezután arról beszélt, hogy a mai időkben hosszú időre szóló magánjogi törvénykönyvet keresztülforszirozni nem találná egészen célszerűnek.

A fizetésképtelenségi jog reformjának kérdésével foglalkozik a kodifikációs osztály, a perrendtartás tekintetében is vannak intézkedések, amelyek megtételét feltétlenül szükségesnek tartja.

Az igazságügyminiszter kijelentette: arra törekszik, hogy az olyan jogszabályok, amelyeknek eredendő forrása a kivételes hatalom alapján kiadott rendelet, állandó érvényt nyerjenek törvény alakjában.

A szélsőséges agitáció

Ezután bizonyos sajtóorgánumoknak, vagy kormányon kívül álló köröknek agitációs nyilatkozatairól beszélt a miniszter.

— Nem a nyilatkozatok döntik el egy nemzet sorsát, hanem a cselekedetek. A nyilatkozatok befolyásolják sokszor a cselekedeteket és bizonyos agitációnál is a nyilatkozatok gyenge embereket sokszor olyan cselekedetekre is ösztönöznek, amelyeket egyébként nem tartanak helyesnek.

Kijelentette a miniszter: elég erősnek tartja magát arra, hogy bármiféle agitációval szemben csak olyan módon cselekedjék, ahogyan azt ő maga tartja helyesnek. Igazságügyi téren nem lehet azt állítani, hogy bármiféle olyan cselekedet történt volna, amely az agitációs hang helytelen következménye lenne. A jövőben sem fog ilyen bekövetkezni.

Beszédét ezzel fejezte be a miniszter:

— A legutóbbi izgatott időkben utasítást küldtem az ügyészségeknek, még pedig nemcsak a szavak kedvéért, hanem azért is, hogy az utasítást kövessék is.

Ellenőrizni fogom, hogy az ügyészség így teljesíti-e kötelességét. Alkalmat fogok adni az ügyészeknek arra is, hogy teljes egészében megismerjék a kormány álláspontját. A közeljövőben már jelentkezni is fognak egyes intézkedések eredményei.

Eckhardt az „ismeretlen erő"-ről

Lázár igazságügyminiszter beszéde után megindult a részletes vita. Az első címnél Eckhardt Tibor szólalt fel. Felvetette a kérdést:

nem fogja-e le valami ismeretlen erő az igazságszolgáltatás kezét akkor, amikor a szélsőséges lázítókkal szemben kell eljárni?

Lázár Andor igazságügyminiszter nyomban válaszolt Eckhardtnak. Ismételten kijelentette: semmiféle erő nem fogja megakasztani az igazságszolgáltatás kezét, aminthogy az eddigi nyomozás során ő nem is tapasztalt ilyen feltartóztató erőket. Erre mindenesetre nagy figyelemmel lesz.

A második címnél Lakatos Gyula szólalt fel, majd Györki Imre hangoztatta, hogy nem híve a rendszer nélküli alkotásnak. Éppen elég törvénykönyv van, szerezzenek érvényt ezeknek. Kérte a bűnvádi perrendtartás rendelkezéseinek betartását és annak az állapotnak a megszüntetését, hogy

némely esetben napokon, sőt heteken át a csendőrség és rendőrség őrizetében tartanak embereket,

anélkül, hogy a hozzátartozók tudnák, hol vannak ezek őrizetben és milyen bűncselekmény miatt indult eljárás ellenük.

A pénzügyi bizottság az igazságügyi tárca költségvetését elfogadta.

Felgyujtotta mühelyét és levetette magát az emeletről egy őrült fogtechnikus

Bécs, április 13. Bécs egyik külvárosában kedden délelőtt izgalmas jelenet játszódott le. Egy fogtechnikus pillanatnyi elmezavarában pozdorjává zúzta műszereit s egész berendezését, majd felgyujtotta mühelyét. Amikor a feltámázott tüzoltók és rendőrök odaérkeztek, a fogtechnikus az emeleti ablakból az uccára vetette magát, ahol élettelenül terült el.

Elkeseredett küzdelem a madridi fronton

Madrid, április 13. A madridi városvédelmi bizottság kedden reggel kiadott jelentése szerint a köztársasági csapatok

felrobbantották a Manzanares-folyo északi hidját s ezzel végleg megszakitották az összeköttetést az egyetemi városrészben körülzárt nemzeti csapatok és a fővárost ostromló felkelő hadosztály törzsei között.

A madridi hivatalos jelentés szerint az egyetemi városrészben körülzárt felkelő csapatok létszáma 10.000 ember.

A felkelők helyzete állítólag teljesen reménytelen, mert már csak néhány napra elegendő élelmük van. Az egyetemi városrész körül pénteken hangszórókat állitottak fel, amelyek állandóan négy nyelven közvetítik Miaja tábornok városparancsnok hanglemezre felvett rádiószózatát.

A hangszórók spanyolul, olaszul, németül és arabul harsogják Miaja kiáltványát a felkelő csapatok vonalai felé és felszólítják a felkelő védőrséget, hogy adja meg magát.

Madrid, április 13. A Casa del Campo-szakaszon délután négy órakor ismét fellángolt a harc. A felkelőcsapatok a Garabitas-hegyről újabb támadást vezettek a köztársaságiak ellen. A köztársaságiak erős tüze sem tudta megtani a felkelő csapatok előretörését s végül mégis kénytelenek voltak a régi temető és a castiliai út felé elkanyarodni.

A felkelő csapatoknak az volt a célja, hogy helyreállitsák az összeköttetést a Garabitas-hegyen levő állásaik s az egyetemi negyedben levő állásaik között.

A köztársasági csapatok ütegei megakadályozták, hogy a felkelő csapatok második támadó hulláma előretörjön. A harc elkeseredetten folyt még a késő esti órákban is. Ütegeik támogatásával a köztársasági csapatoknak sikerült a Casa del Campotól keletre levő állásaikat megtartaniok, de a felkelő csapatok mégis

elérték, hogy a Garabitas-hegy és az egyetemi negyed között egy háromszázötven méter széles sáv a birtokukba jutott és ezzel állásaik között megvan az összeköttetés.

A mezőgazdasági főiskola előtt levő állások még mindig a köztársaságiak kezén vannak. Éjfél előtt egy időre elcsendesült a harc, de hajnali negyed egykor annál nagyobb erővel folytatódott. Egész éjjel dörögtek az ágyúk és Casa del Campotól egészen az Useráig és Carabanchelig véres ütközetek folytak.

Zavargások Szovjet-oroszországban

Riga, április 13. Moszkvai jelentés szerint az ipari népbiztosság több vezető tisztviselőjét, köztük az Obelezumov-fivéreket letartóztatták. Súlyos visszaélésekkel vádolják őket. Azokat a híreket, amelyek szerint Üzbekisztamban lázadás tört ki, ma Moszkvában megerősítik. A lakosság feilázadt és oly súlyos rongálásokat követett el, hogy annak következményei ma még kiszámithatatlanok. A vasúti közlekedés lehetetlenné vált, a vágányokon 38 kifosztott vonat vesztegel. Igen súlyos zavargások voltak Taskendben, ahol a GPU emberei fegyverüket használták a tömeg ellen. A hivatalos szervezet a kiszabott anyagmennyiségnek csak 35 százalékát tudta szállítani, — mert az anyag 50 százalékát a lázadók használhatatlanná tették.

Chambroszkból jelentik, hogy ott nagyarányú kommunista és államellenes összeesküvést fedeztek fel. Részletes terv volt az élelmiszer- s anyagraktárak megszállására.

Az ifjúsági egyesületekben olyanok játszanak szerepet, akiket fontos volna az ifjúságtól távoltartani

— hangoztatta gróf Bethlen István a kultusztárca vitájában — Eckhardt Tibor gyakorlati irányu középiskolát sürgetett

Budapest, április 13. A Ház pénzügyi bizottsága délután 5 órakor Bud János elnökletével folytatta az 1937—38. évi állami költségvetés tárgyalását. Rátért a vallás és közoktatásügyi tárca tárgyalására.

Szinnyey Merse Jenő előadó ismertette a kultusztárca 1937—38. évi előirányzatát.

Farkas Elemér rámutatott a tanszemélyzet nehéz helyzetére, a történt fizetésesökkentésekkel kapcsolatban. Szót emelt

a tananyag túlzsúfoltsága és a tanitók túlterhelése ellen. Súlyos aggodalmai vannak a Nemzeti Színház vezetőségével szemben. Az igazgatóval szemben a felelősség felvetését kérte.

Pesthy Pál, Krüger Aladár, Éber Antal és Temesváry Imre után Buchinger Manó az utóbbi időben gyakoribbá váló egyetemi rendzavarásokat tette szóvá.

Czermann Antal felszólalásában a munkanélküliség kérdésével foglalkozott.

Gróf Bethlen István:

A főiskolai ifjúságnak a politikai életben való erőteljes részvétele nem mindig kivánatos és szerencsés.

Az ifjúság magatartása nem mindig spontán, hanem küiső befolyások, egyes szervezetek, egyes pártokhoz való szervezkedések igyekeznek az ifjúságba a maguk felfogását és törekvéseit belevinni.

Az ifjúsági egyesületekben meglehetős szerepet játszanak olyan emberek, akiket fontos volna az ifjúságtól távoltartani.

A magyar szempontból nem kívánatos brutális antiszemitizmuson kívül a szélsőjobboldaliság köpenyegében egy erős antikapitalizmus és magántulajdon fogalmának teljes negligálása kapcsolódik össze. A mai ifjúság világnézete, a kollektivizmus, néha hitlerizmus formájában jelentkezik is, nagy veszélyt jelent, mert ezt az országot vagy polgári alapon fogjuk fenntartani, vagy sehogysem. Kéri a kultuszminisztert, hogy egészen nyiltan tárja fel az állástalan diplomásokra vonatkozó statisztika számait. A maga részéről a közkézen forgó számokat tulzottaknak tartja, de a kérdéssel komolyan kell foglalkozni. A program első pontjának, az erős szelekciót tartja, amelynek már a középiskola első osztályánál meg kell kezdődnie. A protekciót mindenképen ki kell küszöbölni. A mezőgazdaság és kereskedelem alkalmas tér volna önálló keresztyén egzisztenciák alapitására. Az ösztöndijak kérdéséről szólva megállapitja, hogy ezekben a sorsdöntő időkben olyan emberekre van az országnak szüksége, akik a nagy külföldi kulturközpontokban a személyekkel és ügyekkel teljesen ismerősek s adott esetekben a nemzet érdekében teljesíteni tudják a maguk hivatását. A beállított költségek pénzügyi szempontból tekintélyesek, de ebből a nagy nemzeti szempontból nagyon csekélyek.

Eckhardt Tibor az állásnélküli közép- és főiskolát végzett ifjúság helyzetével foglalkozott. Nagyon fontos ennek a kérdésnek az orvoslása. Az első és legfontosabb orvoslási mód az hogy

a túlságosan elvont s latinra felépitett középiskola helyébe gyakorlati irányú középiskolát kell állitani,

amely mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi pályákra is fog nevelni. Az önállósitási alap létesitését helyesnek s szükségesnek tartaná. Az álláshalmozások megszüntetése nagyon sürgős, mert ezzel az ifjúság nyugtalanságát is nagyrészben levezetnék.

Nem látja megnyugtatónak az ifjúság mai szellemi irányitását.

Az ifjúság kérdésében is azt óhajtja, amit az országos politikában, az izgatás és semmittevés helyett nyugodt cselekvést.

Ezután Hóman kultuszminiszter válaszolt a felszólalásokra. A bizottság elfogadta a tárca költségvetését.

Időjóslás

Déli légáramlás, délnyugat felől újabb záporszerű esőzés (egyes helyeken zivatar). A hőmérséklet az ország keleti felén emelkedik.

A KÜLKERESKEDELMI FORGALOM

Budapest, április 13. A m. kir. Központi Statisztikai Hivatal közlése szerint március hónapban a behozatal értéke 37.9 millió pengő volt (az 1936. év március hónapjában 35.0 millió pengő), a kiviteli értéke pedig 53.5 (38.0) millió pengőt tett. Az e havi külkereskedelmi mérleg tehát 15.6 (3.0) millió pengő kiviteli többlettel zárult.

Az 1937. év első negyedében behozatalunk értéke 98.1 (105.8) millió pengő, kivitelünk értéke pedig 150 (114) millió pengőt tett ki. A külkereskedelmi mérleg 1936. jan.—március havi 8.3 millió pengős aktivumával szemben az 1937. év megfelelő időszakában 51.9 millió pengős kiviteli többlet mutat.

Őrizetbe vettek egy kőmívest a lóversenytéri gyilkosság ügyében

Ő kisérte ki a korcsmából a mezőre a meggyilkolt Simon Évát

Budapest, április 13. Óriási izgalmat keltett tegnap a régi Lóversenytéren fölfedezett véres női holttest.

Két irányban indult meg a rendőri nyomozás nehéz munkája. A föltevés kétféle volt. Egyik szerint állati kegyetlenséggel elkövetett gyilkosság történt, a másik vélemény szerint valószinű, hogy az áldozatot szívszélhüdés ölte meg.

A nyomozás munkáját nagyban előrevitte volna, ha ma fölboncolják Simon Évát, de a törvényszéki boncolás még nem történhetett meg.

A rendőrség, hogy időt ne veszítsen, ennek ellenére egész éjszaka folytatta a munkát.

Harminc előállítás történt az éjszaka.

Egyik feltevés a másik után dőlt meg, két embert azonban a rendőrségen tartottak, egész a hajnali óráig, amig lenyomozták alibijüket. Az egyik a kocsis, aki este kilenc órakor távozott a Thököly úton levő Vaskapu vendéglőből Simon Évával. Együtt mentek a Columbus uccai lakásra, ahonnan azonban az »Öreg Éva« tizenegy órakor már vissza is tért a vendéglőbe.

A tökéletes alibi-bizonyítás után a kocsist elbocsátották a rendőrségről.

Fazekas Áron detektívfőfelügyelőnek most már arra volt minden gondja, hogy előkerítse a micisapkás, rövid kabátot viselő férfit, aki utoljára volt az »Öreg Éva«-val, aki viszont fél egykor hagyta el a Vaskapu-vendéglőt.

Virágh Jenő, a korcsma tulajdonosa, pontos személyleirást adott a detektíveknek erről a férfiről és még egy értékes adattal bővítette vallomását. A detektívek megtudták tőle, hogy a foglalkozása kőműves.

Az egész nyomozó apparátus most már a rövidkabátos kőműves felderítésére irányította munkáját. A nyomok Kőbányára vezettek.

A rendőrorvos ma ujból tüzetesen átvizsgálta Simon Éva holttestét, most már óvatosabban ítéli meg a helyzetet, mert nem lehetetlen az sem, hogy az altestén talált borzalmas sérülések nem késtől származnak.

A nyakon tíz köröm nyoma tisztán felfedezhető.

A hasi felületen sötét foltok vannak, amelyek, mint ma megállapították, nem ütéstől származnak.

Egy óra mult néhány percel, amikor Szrubián Dezső rendőrtanácsos szobájának ajtaja kinyilt és a detektív kíséretében megjelent a tegnap óta hajszolt titokzatos rövidkabátos férfi, Fazekas János.

Dr. Szrubián Dezső kérdéseket tett fel a 30—32 évesnek látszó férfihez, aki nyugodtan, minden felelem nélkül beszélni kezdett.

— Nem tudtam, hogy keresnek, mert magamtól is jelentkeztem volna.

Azt sem tudtam, hogy az a szerencsétlen nő Simon Éva. A vendéglőben ismerkedtem meg vele, ittunk s bevallom őszintén, egy kicsit be is voltam rugva. Onnan eljöttünk, megtehettünk körülbelül tíz percnyi útat s mikor körülnéztem, valami mezőfélén találtam magam. Rajtunk kívül még öt-hat ember lehetett ott, akik nem igen törődtek egymással. Ha igaz, akkor én vagyok az, akivel utoljára együtt volt Simon Éva.

Fazekas János egy kicsit összeráncolja a homlokát, erősen gondolkozik, aztán folytatja:

— Ez a nő rosszul lett. Én egyszer-kétszer szóltam neki, hogy jöjjön velem, de nem mozdult, hát otthagytam. Eszembe sem jutott, hogy meghalhatott.

Az Amerika-kávéház előtt találkoztam egy barátommal, aki bevitt egy üveg sörre. Megittuk a sört és onnan hazamentem a Dobozy ucca 43. számú házban levő lakásomra. Reggel villamossal mentem ki Kőbányára, mert ott dolgozom egy házépítésnél. Nem tudom, miért hoztak be az urak. Nem vagyok gyilkos.

Szrubián Dezső rendőrtanácsos intézkedésére

Fazekas János kőművest őrizetbe vették és addig a rendőrség kétszázas cellájában marad, amíg a boncolást meg nem ejtik.

Csak holnap derül ki, hogy a szerencsétlen nőt szívbénulás ölte-e meg, vagy gyilkosság áldozata lett.

Gazdag olajmezőt tártak fel a Bükkben

Budapest, április 13. Évtizedes, sokszor hiábavaló munka után, végre eredményt ért el a magyarországi olajkutatás.

Szakemberek véleménye szerint Magyarország földje alatt nagy kiterjedésű olajrétegek vannak. A Földtani Intézet, az iparügyi minisztérium közreműködésével évek óta folytatja a kutatást ezek után az olajmezők után. A kutatás jelenleg a Bükkben folyik és Bükkszélnél, Parád mellett, sikerrel járt a kutatás. Tavaly júniusban kezdték meg a kutatást. 730 méteres mélységben erősen szénsavas, sós melegvizet találtak, amelyet azonban otthagytak és tovább furtak. A fúrások eredménnyel jártak és 260 méteres mélységben már jelentkezett a régen várt olaj. Az eddigi kutatások, ha eredménnyel is jártak, minden alkalommal apró kis adagokban eredményeztek olajat a kútak, míg most az első alkalommal a bükkszéli olajfúrás már az első nap 12 métermázsa olajat hozott felszinre, az utána következő két hét alatt pedig hat tonnát. Az olaj kitünő minőségü. Benzintartalma 18 százalék.

A bükkszéli fúrásokat tegnapelőtt meglátogatta Bornemisza iparügyi miniszter kíséretével és a fúrások helyére rendelte az összes felesleges fúrószerkezeteket, számszerint négyet, hogy a bükkszéli olajmezőn felállíthassák azokat s igy ia kisteljesítményü kútak együttes teljesítménye rentábilissá tehesse a meginduló magyar olaj feldolgozást.

Trunkhahn pórtógyár
szövetei közvetlen a gyárból
IV. PROHÁSZKA OTTOKÁR U. 8
VI. TEREZ KÖRUT 8
VIDÉKRE MEG MA KÉRJE SZÖVETMINTÁINKAT
Gyártelep:
BUDAPEST, XI., LENKE UT 117.

A kaszáskereszles Riskó és Jávorszky ujból borohabóztak és verekedtek

Ismét a bíróság elé került a két verekedő debreceni kaszáskeresztes Riskó György és Jávorszky Gyula. Ezúttal Grünfeld Lajos Vörösmarty ucca 28. szám alatt lakó üveges tett ellenük feljelentést testi sértés miatt, mert

januárban a két kaszáskeresztes az uccán megtámadta.

Bónyi Bertalan dr. járásbíró tárgyalta az ügyet. Elsősorban Jávorszky Gyulát hallgatta ki, aki a következőket mondotta:

— A Csapó ucca sarkán álltam Riskóval és azon vitatkoztunk, hogy miért mondja a zsidó kereskedő a keresztyén vevőnek, amikor az belép az üzletébe, hogy: »boroh hábo?« (Ez egy héber köszönési formula.) Ekkor arrafelé jött Grünfeld és Riskó odaszólt neki, hogy »boroh hábo«. Grünfeld visszaszólt, hogy

Riskó neki ne köszönjön, ő még abból az időből ismeri Riskót, amikor az a Kis-Debrecenben cigarettát könyörgött tőle.

Ezután azt mondta Grünfeld: »Büdös kaszáskeresztesek!« Ez azonban nem volt elég, előrelépett és megütötte Riskót, aki önvédelemből visszaütött és így dulakodás támadt. Én is beleavatkoztam, hogy szétválasszam őket, de nem verekedtem.

Riskó György szintén azt adta elő, hogy Grünfeld volt a támadó fél és Jávorszky csak közbelépett, hogy megakadályozza a verekedést.

Inczе László géplakatos tanuvallomásában előadta, hogy Riskóék gúnyosan végignézték Grünfeld Lajost, majd azt mondták neki: »boroh hábo«. Ekkor Grünfeld kijelentette, hogy neki ne köszönjenek, mire megtámadták.

Grünfeld Lajos kijelentette vallomásában, hogy nem ő kezdte a verekedést, hanem

Riskó ütötte meg először, majd Jávorszky is ütni kezdte.

A bíróság tanukihallgatások végett elnapolta a tárgyalást.

Éhségsztrájkba kezd Fritz János dr.

Budapest, április 13. A Pátria Klubban tegnap este 6 órakor előadást hirdetett Fritz János dr. orvos. A fritzicizmusról, a nemi betegségek ellen való küzdelem általa propagált módjáról akart beszélni.

Az előadáson csak tizenegyen jelentek meg. Erre Fritz az előadói emelvényen megmérgezte magát. A mentők a Rókus kórházba vitték.

Azóta az öngyilkosok kórtermében fekszik Fritz János. Alig bír kiejteni száján egy-egy szót. Nagy küzdelem után ennyit mondott fővárosi tudósítónknak:

— Ez csak a kezdet... A dolognak még folytatása lesz... Most következik az éhségsztrájkom.

— Az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek kezelésénél a régi bevált természetes »Ferenc József« keserűvíz — korán reggel egy pohárral bevéve — a tápcsatornát alaposan kitisztítja, a további bélműködést elősegíti, a gyomor emésztést megjavítja és fokozott anyagcserét eredményez. Az orvosok ajánlják.

Félévi börtönnel végző dött kölcsönügy

Zágoni Jakab hajdunánási lakos végrehajtást kért a nánási járásbíróságon Dobos Imréné szül. Nagy Zsuzsánna ellen. Az eljárás iránti kérelmére az adott okot, hogy Dobosné több izben kért kölcsönt tőle, amit csak részleteiben fizetett vissza.

Amikor Dobosné tudomást szerzett a végrehajtási eljárásról, vádat emelt Zágoni Jakab ellen, magánokirathamisítással vádolva őt, mert szerinte a végrehajtás alapjául szolgáló váltót Zágoni állította ki hamisan. Egyuttal azt is állította, hogy ő csak 50 pengővel tartozott Zágoninak, azt is megfizette.

Az ügyészség nem vállalta a vádat Zágoni ellen, az asszony sem vállalta, mint főmagánvádló. Igy az ügy elaludt. A bünvádi eljárás azonban megindult Dobosné ellen hamis vád miatt.

Hétfőn tárgyalta a bonyolult ügyet a debreceni ítélőtábla a fellebbezés folytán.

A tábla a debreceni törvényszék ítéletét, amelyben 7 hónapi börtönre ítélte Dobosnét megváltoztatta és hat hónapra mérsékelte. Dobosné az ítélet ellen semmiségi panaszt jelentett be.

Költöztetésekel
legolcsóbban eszközöl
Csengeri szállító
Arany János u. 42. Telefon: 32-21.

A tábla 15 évre emelte a volt szibériai fogolytáborparancsnok büntetését

Budapest, április 13. A rendőrség a mult év februárjában letartóztatta Kiss Béla 41 éves villamossági szerelőt. Azzal gyanusitották, hogy 1921-ben egy szibériai fogolytáborban megölte Erdődy György honvédhadnagyot. A bíróság Kiss Bélát gyilkosság cimén vonta felelősségre. A törvényszék Kovács Miklós-tanácsa mult év őszén tárgyalta az ügyet és Kiss Bélát 12 évi fegyházra ítélte, de csak hütlenség büntettében találta bünösnek.

Feliebbezés folytán ma foglalkozott az üggyel a tábla Kállay-tanácsa. Dr. Auer György főügyészhelyettes vádbeszéde és dr Gál Jenő védőbeszéde után a tábla az alsófokú ítéletnek a büntetés kiszabására vonatkozó részét megsmmisitette és Kiss Bélát 15 évi fegyházra ítélte. Az indokolás megállapítja, hogy Kiss Béla nem csupán eszköz volt Oroszországban a hatalom kezében, hanem rendelkezési joga volt a fogolytábor élete fölött.

Auer főügyészhelyettes megnyugodott az ítéletben, a védő semmiségi panasszal élt a kúriához.

Hungária
filmszinház.
MA UTOLJÁRA
MURÁTI, KABOS ÉS JÁVOR
nagysikerü bohózata
„Fizessen nagysád"
Előadások: 5, 7, 9 órakor.

Az osztálysorsjáték huzása

25000 pengőt nyert: 40121
4000 pengőt nyertek: 39066 53696
3000 pengőt nyert: 234
1000 pengőt nyert: 21921
500 pengőt nyertek: 22190 23523 37258 54302 58959 78241
300 pengőt nyertek: 7471 13358 18695 23039 26530 29378 30846 40812 61341 68938 69017 72146 74945
150 pengőt nyertek: 1763 2009 2705 9572 12756 13596 14693 14597 19618 20078 26132 29018 33640 35101 35298 35940 36536 39034 30776 46531 49469 53868 58386 62312 62662 64266 65069 65323 70554 73340 74676 75885 75932 76291 76980 81354 82683 82801 83673 84012 84833 85808

Ujabb gyermekrablás Amerikában

Newyork, április 13. Amerikát egy újabb gyermekrablás tartja izgalomban Los Angelesben egy négyéves kislányt, Dolores Sydnert fényes nappal a nyilt uccán elrabolt egy ismeretlen férfi. A kis Dolores barátnőjével, az ugyancsak négyéves June Sternberggel játszott az uccán.

Egyszerre csak megáll egy nagy autó mellettük. A kormánykeréknél ülő férfi egy körtét mutatott a kis Doloresnek és azzal igyekezett magához csalni az autóba. Amikor a lányka nem hajlott a szavára, a férfi kiugrott az autóból, karjaiba kapta a gyereket, visszaugrott és szélsebesen elhajtott.

Los Angeles egész rendőrségét mozgósították a kis Dolores Sydner felkutatására. Huszonöt rendőrautó hagyta el a várost, hogy a környéket is felkutassák a bébirabló után.

Kalifornia állam kormányzója kijelentette, hogy a nemzetőrséget is a gyerekrabló üldözésére küldi, ha a rendőrség nyomozása nem vezet gyors eredményre.

Rásó alispán sajtópere

A Debrecenben megjelenő »Tiszántul« című lap tavaly augusztus 22-iki számában cikket irt Rásó István alispánnal kapcsolatosan Tóth Béla egyeki lakos.

A cikkben Tóth Béla azt fejtegette, hogy Rásó alispán szabálytalanul utaltatott ki az azóta elhunyt dr. Lessényi István főszolgabíró számára 1090 pengőt. Ezt a pénzt — a cikkíró szerint — megjelehetett volna menteni a vármegye számára. Egyébként is ezt az összeget az ebadóból kölcsönözték, márpedig a szabályrendelet világosan előírja, hogy ebből a pénzből nem szabad kölcsönt folyósítani. A cikk a továbbiakban hangsúlyozta azt is, hogy Rásó István alispán a böszörményi patika-ügyet is igyekezett úgy elintézni, hogy segítsen öccsének, dr. Rásó Sándor ügyvédnek, aki a böszörményi gyógyszerészek ügyvédje volt.

A törvényszék már több izben tartott tárgyalást ebben az ügyben és kedden került sor a tanukihallgatásokra. Kihallgatták elsősorban a sértettet, Rásó István alispánt, aki kijelentette, hogy semmit nem követett el szabálytalanul; a Lessényi főszolgabírónak kiutalt pénz egy részét pedig azért folyósították kölcsön formájában, mert így előnyösebb volt a vármegyének.

A bíróság ezután még több tanut hallgatott ki, közöttük dr. Görgey Márton főorvost és dr. Rásó Sándor kormányfőtanácsost. Az ügyészi vádbeszéd után dr. Hegymegi Kiss Pál mondotta el a védőbeszédet, majd a bíróság meghozta ítéletét, amelyben bünösnek mondotta ki Tóth Bélát és száz pengő pénzbírsággal sujtotta.

Az ítéletet megfellebbezték.

Motorkerékpárnak szaladt egy cselédleány

Ő csak horzsolásokat kapott, de a motorkerékpáros hadnagy súlyosan megsebesült

Hétfőn délután súlyos motorkerékpárkarambol történt a Hajnal uccai bérház előtt. Balázs Erzsébet háztartási alkalmazott, aki a bérházban lakik, éppen akkor futott ki az úttestre, amikor motorkerékpárján Gátfalvi István hadnagy kanyarodott a bérház felé.

Balázs Erzsébet a kerékpár zajára annyira megzavarodott, hogy összevissza futkosott és végül a kerékpárnak szaladt.

Gátfalvy István hadnagy már nem tudta elkerülni a szerencsétlenséget, de tőle telhetően merész kanyarodót igyekezett venni, minek következtében kerékpárostól a földre zuhant. Ómaga

a fején és a karján szenvedett súlyos zúzódásokat, míg a balesetért felelős Balázs Erzsébet aránylag könnyű horzsolásokkal

úszta meg vigyázatlanságát.

A baleset színhelyén nagy csődület keletkezett és a sérülteket a mentők részesítették első segélyben. Gátfalvy Istvánt a közrendészeti kórházba, Balázs Erzsébetet a sebészeti klinikára szállították. A balesetügyében a rendőrség folytatja a nyomozást.

„A bírói lelkiismeretet átviszem a politikai életbe"

Széll József búcsúja a közigazgatási bíróságtól

Budapest, április 13. Széll József belügyminiszter ma délelőtt búcsúzott el a közigazgatási bíróságon a közigazgatási bíróság tagjaitól. A bíróság tagjai Puky Endre elnökkel élükön éljenzéssel fogadták az új belügyminisztert, aki megelőzve minden ünneplést, rövid beszéddel köszönt el volt kartársaitól.

Beszédének bevezető részében kitért arra hogy közpályájának milyen értékes része volt az a négy esztendő, amelyet a közigazgatási bíróság szolgálatában töltött. Mindig szívesen fogok visszagondolni, — mondotta a belügyminiszter — az itt töltött időre és az itt szerzett tapasztalataim a további pályámon zsinórmértékként fognak szolgálni.

Búcsúbeszédének további részében párhuzamot vont a bíró és a politikus lelkiismereti ténykedései között. Az itt szerzett bírói lelkiismeretet — mondotta — átviszem magammal a politikai életbe is.

Széll József szavai után Puky Endre a közigazgatási bíróság elnöke üdvözölte a távozó alelnököt és a közigazgatási bíróság nevében megköszönte, hogy a belügyminiszter tegnapi bemutatkozó beszédében hangoztatta, hogy minden erejével azon lesz, hogy végre megvalósuljon az alsóbbfokú közigazgatási biráskodás. Mindig büszkeséggel és szeretettel fogunk visszagondolni Széll Józsefre, — fejezte be beszédét Puky Endre.

Alkotmányválság Indiában

Hindu lázadók felkoncolták egy brit katonai teherautó legénységét

Bombay, április 13. Az indiai alkotmányválság mindjobban kiéleződik. Mathama Gandhi megpróbálta ugyan, hogy lehetővé tegye az ellentétek békés kiküszöbölését és azt javasolta, hogy küldjenek ki döntőbíróságot az új alkotmány bevezetésével kapcsolatos vitás kérdések tisztázására, az angol-indiai kormány azonban elutasította ezt a javaslatot és kijelentette, hogy

az új alkotmányt érvényben levőnek tekinti és csak annak rendelkezései alapján hajlandó tárgyalni.

Miután pedig az új alkotmány kimondja, hogy a vitás alkotmányjogi kérdések ügyében a legfelsőbb törvényszék ítélkezik, külön döntőbíróság kiküldésére nincs szükség. A legfelsőbb törvényszék illetékességét viszont az indiai függetlenségi párt nem ismeri el és döntéseinek nem hajlandó alávetni magát. A függetlenségi párt vezére, Pandit Nehru hétfőn kijelentette az ujságírók előtt, hogy a dolgok fejlődése minden tekintetben kedvez a függetlenségi mozgalomnak.

London, április 13. A észak-nyugatindiai határvidékről egyre aggasztóbb hírek érkeznek. A későéjszakai órákban érkezett bombay-i szikratávirat szerint hétfőn délután a waziristani tartományban a fellázadt hegyi törzsek Bannu város közelében ismét

megtámadtak egy angol katonai teherautomobilt,

amely hadianyagot szállított. A teherautomobil négyfőnyi katonai kisérete elkeseredett ellenállást tanusított,

a túlerőben levő bennszülöttek azonban felkoncolták őket s a hadianyagszállitmányt elrabolták. Az északnyugatindiai-határvidék több más pontján is egymást érik a bennszülöttek támadásai.

Az angol-indiai katonai hatóságok ily körülmények között elhatározták, hogy most már könyörtelen eréllyel végrehajtják a régóta tervezett büntető expedíciót a lázadók vezére, Ipi fakirja ellen. Nagyszabású csapatszállítások vannak folyamatban északnyugat felé s még ezen a héten megkezdődik a tisztogatási akció. A határvidékre kiküldött angol csapatok utasítást kaptak, hogy ne tanusítsanak kiméletet s vessenek végét egyszer s mindenkorra a waziristani tartományban uralkodó nyugtalanságnak.

Vígszínház

MA ELŐBZŐR csak 16 éven felülieknek! Az izgalmak műsora:

1. JACK HOLT-al: **Pokolhajó**
2. BUCK JONES-el: **Villámlovas**

Másfél évre ítéltek egy tolvaj szökött fegyencet

A debreceni büntetőtörvényszék Tokaytanácsa kedden tárgyalta *Szücs* László hajduszoboszlói földműves bűnperét. Szücs László harminchatrendbeli lopás büntettével vádolva került a törvényszék elé. A tárgyaláson kiderült, hogy Szücsöt 1935-ben két és félévi fegyházra ítélte lopásokért a törvényszék és büntetését a hartai fegyintézetben töltötte. A fegyházból azonban tavaly augusztusban megszökött és azóta követte el a lopásokat.

A keddi tárgyaláson Szücs László nagyrészt beismerte a lopásokat. Elmondotta, hogy szökése óta nem volt munkája és egészen januárig amig elfogták, lopásokból tartotta fenn magát. Csaknem kétszáz tyukot lopott, de elvitt minden elmozdítható tárgyat a környékbeli tanyákról.

A törvényszék egy évi és hat hónapi börtönre ítélte a megrögzött tolvajt.

Anyakönyvi hirek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 13-án, kedden, a következő bejelentések történtek:

Születések: Lakatos Mihály napszámos, leánya Katalin, Tóthlelep Bocz László napsz., leánya Julia, Tegez u. 17-b. Harcsa Imre máv. kovács, leánya Irén, Luther u. 20. Borsi József boltiszolga, fia József, Rákóczi u. 65. Dr. Gottlieb József orvos, leánya Anna, Nagyléta. P. Oláh Gyula vill. kalauz, fia Tibor. Varjas János áll. rendőrségi detektiv, fia János, Kassai út 15. Ottó István máv. mozdonyvezetőtanonc, leánya Margit, Közép u. 10. Besztercsényi Tibor OTI tisztviselő, fia Tibor, Bercsényi u. 38. Erdei István napsz., leánya Piroska, Barcaság u. 39.

Eljegyzések: Prém János mtisztviselő, Berek u. 12.—Kapusi Róza Hegyi M. u. 38. Mogyorósi László városi tisztviselő, Maróthy u. 2.—Kovács Csilla, Bujdosó u. 31.

Halálozások: Pusztai Zoltán ref., 10 hónapos, Szepesi u. 11. Szücs István ref., 3 hónapos, Bellegelő 388. Özv. Lippai Jánosné ref., 43 éves, Homok u. 61. Nagy Mihály ref., 66 éves, Bellegelő 105. Nagy Antal ref., 25 éves, Görbe u. 94.

PERVESZTES LETT EGY ISTEN EGY KERESKEDELMI PERBEN

London, április 13. Különös per ért véget a brit birodalom legfőbb titkos tanácsa előtt. Egy kalkuttai bálvány indította a pert két kereskedő ellen. A kereskedők elődei 1888-ban céget alapitottak, mely egy házi istenség védelme alatt állott. A bálvány segítségével az üzlet úgy felvirágzott, hogy a cégtulajdonosok végrendeltükben úgy intézkedtek, hogy haláluk után a cég az Isten tulajdona legyen. Igy is történt. Az üzletet az alapitók utódai vezették tovább, részesedtek is a jövedelemből — de sokkal nagyobb mértékben részesedett belőle az Isten, illetve az azt képviselő egyházi szervezet. Az utódok most elhatározták, hogy a céget kettéosztják és kisebbik részét örökre odaajándékozzák az Istennek. A bálvány ebbe nem akart belegyezni és pert indított, mely miután megjárja az összes indiai bíróságokat, végül a birodalmi titkos tanács elé került. A titkos tanács úgy döntött, hogy az utódoknak joguk van az Istent „végrendeltetni", miután a végrendelet egyetlen célja az lehetett, hogy a cég jövedelméből az Isten tiszteletéről és szobrának karbantartásáról gondoskodjon.

Tragikus körülmények között eltünt az Ernst-múzeum igazgatója

Budapest, április 13. Hetek óta tartó titokzatos rendőri nyomozás után ma délelőtt nagy társadalmi szenzáció pattant ki: hetekkel ezelőtt nyomtalanul eltünt Ernst Lajos, nagymezőuccai Ernst-múzum igazgató-tulajdonosa.

Megrendítő regény Ernst Lajos egyéni és közgazdasági tragédiája Milliomos volt hosszú évken át és most elbujdosott, lehet hogy öngyilkossá is lett azért, mert

elborították őt és teljes vagyonát az adósságok hullámai.

A modern magyar művészeti élet vezéregyénisége volt Ernst Lajos. Huszonötév előtt épitette fel és alapitotta a híressé vált Ernst-múzeumot. Az idén akarták tisztelői és barátai megünnepelni ezt az évfordulót.

A ma hatvanöt esztendős és nyomtalanul eltünt Ernst Lajos művészi pályafutását a Nemzeti Szalonban kezdette, amelynek igazgatója volt. Nemcsak műértő, de kiváló művészpártoló is volt, a modern magyar festőművészet igen sokat köszönhet neki.

Huszonöt évvel ezelőtt kibuktatták őt a Nemzeti Szalon igazgatói tisztségéből. Nagy vagyont örökölt és ebből a vagyonból

Lázár Bélával, a kitünő műkritikussal együtt alapitotta a múzeumot s vezette mostanáig.

A Nagymező uccai múzeumpalota az ő tulajdona és ritka, felbecsülhetetlen értékü magángyüjteménnyel is rendelkezett.

Néhány évvel ezelőtt eddig még meg nem állapitható módon

a látólag uzsorások és kiméletlen hitelezők karmai közé került.

Nőttön nőtt az adóssága, mert nem akart megválni sem drága bérpalotáiról, sem műkincseitől s 1931-ben mégis eladta hatalmas bérpalotáját 900.000 pengőért. Hogy ez a hatalmas összeg, hogy emésztődött föl, csak most fogják megállapitani.

Súlyos adósság terhelte egyéb magánvagyonát is. Ernst Lajos meg akarta menteni szivéhez nőtt magángyüjteményét és ezért azt

négy évvel ezelőtt átadta a Magyar Nemzeti Múzeumnak, ahol a gyüjteményt letétbe helyezte.

Arra számitott, hogy a nagy műgonddal összegyüjtött műkincseket, festményeket majd jó áron megveszi tőle a magyar állam. Illetékes helyen rokonszenvvel is fogadták a gyüjtemény felajánlását.

Ekkor azonban már súlyos anyagi gondokkal küzdött a valaha milliomos Ernst Lajos. Felbecsülhetetlen értékü üllői-úti lakását felosztatta és szerényebb lakásba költözött a Király uccába. Mindig bizott abban, hogy műkincseinek értékéből rendezni tudja évről-évre szaporodó adósságait. Ez a bizalom azonban ugy látszik nemrég kivészett belőle.

Ernst Lajos, a hatvanötesztendős és az élet küzdelmeitől már nagyon megviselt férfi március 22-én felkereste baráti körét a Fészke Klubban. De sem a hozzá legközelebb állóknak, sem dr. Lázár Bélának, hűséges munkatársának, de még fiának, Ernst Endrének sem szólt egy szót sem sötét terveiről. Éjfél előtt néhány perccel megszokott higgadt tartásával eltávozott a Fészek Klubból.

De nem ment haza. Napokig hiába keresték barátainál, ismerőseinél, eltünt.

Ekkor szaladt kétségbeesve fia a főkapitányságra és bejelentették Ernst Lajos eltünését dr. Hetényi Imre főkapitányhelyettesnek.

A rendőrség politikai osztálya indított először nyomozást a felkutatására. A legügyesebb detektivek járták végig a várost. Ernst barátai több mint negyven olyan címet irtak össze, ahol meghuzódhatott volna, ezeket a helyeket mind végigjárták, de sehol meg nem találták.

Fia is mindenütt kereste, de hiába. Voltak olyanok, akik látni vélték őt március 22-ike után itt Budapesten. Valaki azt jelentette a hozzátartozóknak, hogy április ötödikén a Carltonszállodában volt. Itt is keresték, de a nyom nem bizonyult valónak. Ismert ember még annyira nyomtalanul nem tünt el a fővárosból, mint Ernst Lajos s ezért

azt hiszik, hogy végzett magával, öngyilkosságot követett el.

Ernst Lajos elbujdosásának, vagy esetleg még súlyosabb tragédiájának egyetlen magyarázata nyilván az anyagi összeomlás. Hogy mennyi az adóssága, azt soha senkinek meg nem mondotta, erről följegyzéseket sem hagyott hátra. Ezért ma délelőtt a Hitelezői Védegyletnek adták át a vagyoni ügy tisztázására a szükséges adatokat, az fogja a státust megállapitani.

Az Ernst-múzeumban aukció folyik. A múzeum bekövetkezett szomorú eseményektől függetlenül, változatlanul tovább működik.

Művészi körökben mindenütt nagy részvéttel beszélnek Ernst Lajos tragédiájáról. Sokan biznak azonban abban is, hogy talán valahonnan mégis előkerül.

Halotti maszkot készitett a gyönyörü newyorki modellről gyilkosa, Irwin szobrász

Newyork, április 13. Még mindig homály fedi a Newyorban meggyilkolt Gedeon Józsefné, Gedeon Veronika és az angol Byrnes halálának titkát. A rendőrség legjobb detektivjei keresik Robert Irwin szobrászt, aki ellen határozott adatai vannak a nyomozó hatóságoknak.

A két magyar nő évek óta ismeretségben volt a szobrásszal, akit már többször elmegyógyintézetben kezeltek. A szobrász állandóan azzal dicsekedett, hogy nagyon hasonlit Dillingerhez, a tavaly kivégzett gengszterkirályhoz. Mindig arra törekedett, hogy kapcsolatba hozzák Dillngerrel és egy Loeb nevü másik gengszterrel. A szobrász többször azt mondotta barátainak, hogy olyan bünténvt fog elkövetni, amiről majd az egész világon beszélnek.

— Hogy egy bűntény jól sikerüljön, — mondotta Irwin szobrász — ahhoz előzőleg kell mindent elrendezni, nem pedig utólag. Őrültséget kell szinlelni, be kell csukatni magát az embernek az őrültek házába, hogy azután ha bármi történik vele az életben, ne legyen felelősségre vonható.

Most azután a szobrász tényleg elkövetett el olyan büneselekményt, amely az egész világon felünést keltett. Az előéletének lenyomozása azonban azt bizonyitja, hogy tervszerüen készült a bűneselekményre erre valla a fentebbi kijelentés is.

A hármas gyilkossággal kapcsolatban egyébként a nyomozó hatóság újabb megdöbbentő adatot állapitott meg. A lakásban ugyanis megtalálták a boldogtalan Gedeon Veronikának halotti maszkját, amelyet Irwin készitett róla. Páratlanul áll az amerikai bünügyek sorozatában is, hogy a tettes, miután megölte áldozatát, a legnagyobb lelki nyugalommal halotti maszkot készitsen róla. Az elvetemedett embernek különben teljesen nyoma veszett.

Elbocsátották Veres Pétert a balmazújvárosi csendőrségről

Külföldi cikkek és egy pozsonyi rádióelőadás miatt indult eljárás ellene

Országszerte rendkivül nagy meglepetést keltett az a hir, hogy a hires balmazújvárosi parasztiró, Veres Péter ellen vizsgálat indult.

Hétfőn délelőtt három hatósági személy érkezett a fővárosból Balmazújvárosra és egy csendőrjárőr kiséretében egyenesen Veres Péter házát keresték fel.

Veres Péter meglepetéssel fogadta a hatósági személyeket, akik kijelentették, hogy házkutatást tartanak lakásában. A házkutatást délelőtt féltizkor kezdték és egészen a déli órákig tartott.

Mindent a legtüzetesebben átvizsgáltak, megtekintették Veres Péter összes iratait és könyveit, amiket aztán összecsomagoltak és szekéren a csendőrség épületébe szállitották. Veres Pétert is felszólitották, hogy kövesse őket a csendőrségre.

A délutáni órákban megkezdték Veres Péter kihallgatását, aki tulajdonképpen csak ekkor tudta meg, hogy mi az alapja az ellene megindult vizsgálatnak. Kiderült, hogy

a »Populaires« cimü francia szocialista ujság egy cikket közölt Veres Péterről

s egy ugyancsak Franciaországban megjelenő magyar nyelvü kommunista folyóirat Veres Péter egyik cikkét közölte. Kihallgatták ezenkívül arra vonatkozóan is, hogy miképpen tarthattak felolvasást a pozsonyi rádióban Veres Péter müveiből.

A híres parasztszociológus kihallgatása során előadta, hogy nem is tudott arról, hogy a »Populaire« az ő személyével foglalkozott.

igy tehát nem tudja azt sem, miképpen kerülhetett a róla szóló cikk a francia szocialista ujságba. A franciaországi kommunista magyar lap pedig átvette egyik cikkét, ami a Népszavá-ban jelent meg annakidején.

A pozsonyi rádióelőadással kapcsolatosan előadta Veres Péter, hogy a pozsonyi munkásság már régebben kérést intézett hozzá, tartson előadást az ottani rádióban. Ezt azonban nem teljesitette, hanem

elküldte egyik művét amit aztán felolvastak a rádióban.

Egyébként semmiféle kapcsolata nincsen a csehszlovákiai munkássággal.

Veres Péter kihallgatása egészen éjszaka három óráig tartott. Kihallgatása után sem bocsátották el a csendőrségről, hanem

őrizetbevették

és ott tartották kedden délutánig. Kedden délelőtt jegyzőkönyvezték a kihallgatásán előadottakat és délután 2 órakor közölték vele, hogy eltávozhat.

A jegyzőkönyvet valószinüleg már szerdán átteszik a debreceni ügyészségre és ottan döntenek a továbbiak felől.

Köszönetnyilvánitás.

Drága jó férjem, dr Brüll Henrik műkereskedő elhunyta alkalmával olyan számos részről tanusitott részvétet ezuton a magam és gyermekeim nevében hálásan megköszönöm.

Műkereskedésünket boldogult férjem szellemében tradicionálisan szolid üzletelvei szerint tovább fogom folytatni és ehhez hű vevőink, üzletfeleink és jóakaróink további támogatását kérem.

özv. dr. Brüll Henrikné.

Öngyilkosságok vidéken

Hajduhadházon Kabai Miklós 67 éves földmives gyógyithatatlan betegsége miatt felakasztotta magát. Mire észrevették, meghalt.

Tóth Sándor 41 éves kismacsi kondás ittasan felakasztotta magát és meghalt.

Balmazujvároson Hegedüs Imre gazdálkodó a kertben lévő szilvafára felakasztotta magát és már nem lehetett megmenteni. Családi viszályok miatt menekült a halálba.

Az ügyészség mindhárom öngyilkos temetésére megadta az engedélyt.

Bezárják Anglia legrégibb vendégfogadóját

London, április 13. Néhány hét mulva véglegesen bezárja kapuit Anglia legrégibb vendégfogadója, a london—oxfordi országúton fekvő „Crooked Billet Inn", amely egyben Anglia legrégibb épületeinek is egyike. A vendégfogadó épitésének időpontját senki sem tudja pontosan, de kiugró ablakainak és boltíveinek épitési módjából arra következtetnek, hogy legalább ötszáz-ötszázötvenéves lehet. A hagyomány szerint maga Erzsébet királynő is megszállt egyszer a vendégfogadóban, ahol egy éjszakát töltött, amikor a tomboló vihar megakadályozta, hogy tovább folytassa útját a windsori kastély felé. Később néhány évtizeden keresztül hirhedt rablólészek volt a zsupfödéles Crooked Billet Inn. Állitólag egy többszázméter hosszú folyosó kötötte össze egy szomszédos községgel és ezen a földalatti folyosón keresztül menekültek el a banditák, ha veszedelem fenyegette őket. A fogadót kisebb-nagyobb renoválásokkal alapjában véve meghagyták eredeti állapotában és egészen a legutóbbi időkig — tekintet nélkül a technika időközben elért eredményeire — olajlámpásokkal és mécsessel világitották. A többszáz esztendős házat ezután sem bontják le, miután azt az illetékes hatóságok történelmi jelentőségü müemléknek nyilvánitották.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

hirek

A **Debreceni Független Ujság** pártoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.**

Előfizetési ár: **egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.— egy hóra 1.80 pengő.** Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap **6 fillér**, vasárnap **16 fillér.**

RÁDIÓMÜSOR

SZERDA, ÁPRILIS 14.

Budapest I.

6.45: Torna. — Utána: Hanglemezek. 7.20: Ébrend. — 10: Hírek. — 10.20: „A magyar költészet apró csillagai." — (Vághy Panni felolvasása.) — 10.45: „A tenger mozgásai." Irta Szabolcsi János. (Felolvasás.) — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés. — 20.05: A rádió szalonzenekara. — 12.30: Hírek. — 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30: A Mária Terézia I. honvéd gyalogezred fúvós zenekara. Vezényel Figedy Sándor. — 14.40: Hírek, étrend, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 16.15: A rádió diákfélórája. — „Szeressük és védjük a madarakat". Irta Méhes Gyula dr (Felolvasás.) — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17: „Édes anyanyelvünk." Halász Gyula előadása. — 17.25: Lászlóffy Margit zongorázik. — 18: „A magyar tanya." Erdei Ferenc dr előadása. — 18.30: Rácz József és cigányzenekara. 19.20: Az Operaház előadásának ismertetése. — 19.30: Az Operaház előadásának közvetítése „Sybill". Operett három felvonásban. — 20.30: Hírek. — 22.10: Hírek. — Az előadás után: 22.25 Időjárásjelentés. — 23: Hírek francia nyelven. — 23.10: Hanglemezek. — 0.05: Hírek.

Budapest II.

18: Rácz József és cigányzenekara. — 18.35: Olasz nyelvoktatás. — Gallerani Bonaventura. — 19.30: „Napoleon magyar király jelöltje". Pálóczi Edgar előadása. — 20: Hanglmezek. — 21.15: Hírek. — 21.35: Közvetítés a Metropol szállóból. Virány László jazz-zenekara játszik. — A magyar Telefonhirmondó és Rádió Rt. rövidhullámon közvetítendő műsora szerdáról csütörtökre virradó éjjelre 1—2: Köszöntés és tartalom: Éljen a haza — induló. — Mi újság az óhazában? — Közvetítés az Ostende sávéházból. — Tulipántos láda. — Részletek Kodály Zoltán „Zongora és gordonka szonátájából". Előadja Polgár Tibor és Hermann Pál. (Viaszlemez felvételek.) — Mi újság Magyarországon. — Liszt: XIV. magyar rapszódia. Himnusz.

— **A Csokonai Kör** értesíti az irodalom barátait és a felolvasó ülésre meghivott közönséget, hogy a Kálvinisták T. E. kérésére a fiatal írók felolvasó ülését csütörtökön délután nem hat, hanem öt órakor tartja a Kollégium oratóriumában, a Templomegyesület pedig pontosan 6 órakor kezdi teáját a Kollégium díszermében. (o)

x **Hibás varrógépjét** teljesen rendbehozza Keszler, Széchenyi u. 1.

— **Három galamb ára.** Szikszay Sándor, Jókai utca 13. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy kamarájának tetejéről leszedték a cserepeket, a tetőlécet elfűrészelték és három sirálygalambot elvittek. Ennyi munka három galambért!!

Az angol koronázás pattantotta ki a román királyi ház válságát

London, ápr. 13. A Daily Mail bukaresti levelezője szerint a román uralkodó ház belső viszályát tulajdonképpen az angol király koronázása pattantotta ki. Eredetileg arról volt szó, hogy Romániát a koronázáson Miklós herceg képviseli, de ő csak akkor volt hajlandó a megbizást elfogadni, ha felesége, mint román hercegnő, vele együtt megjelenik a koronázáson.

Károly király e feltételt nem teljesítette, mire Miklós herceg kijelentette, hogy egyedül nem utazik Londonba.

A Daily Telegraph szerint Cantacuzeno tábornok, a „Mindent a hazáért" nevű szervezett feje, kiáltványt adott, ki, melyben kijelenti, hogy ő és a szervezet Miklós herceg pártjára áll, aki ellen Tatarescu miniszterelnök most ugyanazokat a fegyvereket használja, mint amilyenekkel eredetileg Károly királyt száműzték.

— **Dayka Ambrus meghalt.** Megyeszerte nagy részvétet keltett Dayka Ambrus hajduszoboszlói tiszti főügyész halála. Dayka Ambrus közszeretetben álló személye közismert volt mindenütt és a rendkivül képzett jogás, az emberszeretetnek megtestesülése, egyéniségének közvetlenségével mindenkiben, aki érintkezett vele, mély nyomott hagyott. Megyebizottsági tag volt ugyan, de a közélettől mindenkor visszavonult, abban nem vett részt, hanem kizárólag munkájának élt. 53 éves korában halt meg Debrecenben, ahol betegségére gyógyulást keresett, de a gondos ápolás nem tudott már rajta segíteni. Általános részvét mellett temetik el e hó 14-én Hajduszoboszlón, a református egyház szertartásai szerint.

— **Enyhitették a miskolci Takarékosság pénzbeszedőjének büntetését.** Hétfőn tárgyalta a debreceni ítélőtábla Löwe Lajos miskolci ügynök sikkasztási ügyét. Löwe, mint a miskolci Takarékosság pénzbeszedő ügynöke a felektől beszedett körülbelül 170 pengőnyi összeget a vád szerint a saját használatára eltulajdonította. A bíróság előtt az ügynök azzal védekezett, hogy neki jogában állt a felektől kapott pénzből előre levonni a neki járó jutalékot. Ez az eset is csak ilyen előre levonása volt a jutaléknak. A bíróság nem fogadta el a vádlott védekezését és sikkasztás vétségéért 3 hónapi fogházra ítélte el. A debreceni ítélőtábla az ítéletet megváltoztatta és Löwe Lajos büntetését 100 pengőre változtatta át.

— **Lopott tyúkok a piacon.** Veres Györgyné, Kismacs 4. szám alatti lakos kedden délelőtt a Rákóczi uccai piacon egyik árusnál felismert 5 tyúkot, melyet előző éjszaka tőle loptak el. Az árust előállították a rendőrségen.

— **Költöztetéseket,** mindennemű fuvarokat elvállal Fenyvesi Miklós, Erzsébet 25. Telefon 25-28.

— **4000 éves fellegvár Mexicoban.** Londonból jelentik: Caso tanár, a mexikói állami régészeti hivatal vezetője, Caxaca mexikói tartományban az Alban hegyen folytatott ásatásai során óriási fellegvárat és 104 régi sírt talált felbecsülhetetlen értékű régi kincsekkel és műtárgyakkal. A lelet, amelynek korát 3—4000 évre becsülik, a Teotihuacam-periodus arany korából és a vegyes Zapoteca korból származik. A fellegvárat minden valószínűség szerint északnyugati Amerikából Mexikóba vándorolt Zapoteca-törzsek építették, — hogy halottaikat és a velük eltemetett kincseket rablótámadásoktól s megszentségtelenítéstől megvédjék. A fellegvárhoz vezető rengeteg lépcsőzet nagyszerűség dolgában versenyez a régi egyiptomiak hasonló építményeivel. A sírok fölött agyagból készült óriási istenszobrok állnak őrt, amelyek a régi mexikói hagyomány szerint tüzet okádnak a sírrablókra. Egyes sírokban gyönyörű falfestményeket találtak. Lazaró Cardenas tábornok, Mexikó elnöke megszemlélte a sírokat, amelyek a tudósok véleménye szerint egészen új világot derítenek a mexikói őslakók életére.

— **Felmentették a gyermekek elleni kegyetlenkedéssel vádolt főerdőőrt.** Az elmult esztendőben a diósgyőri erdőben Neznik István főerdőőr négy gyermeket falopáson ért. Az esettel kapcsolatban eljárás indult meg a főerdőőr ellen, akit azzal vádoltak, hogy a gyermekek közül a 14 éves Forró Juliát súlyosan bántalmazta. A miskolci törvényszék tárgyalta az ügyet és itt a főerdőőr előadta, hogy a kisleányt nem verte meg, hanem amikor rajtaérte őket a falopáson, a gyermekek menekülni kezdtek. Menekülés közben a kis Forró Julia megbotlott és elesett. A sérüléseket itt szenvedte és nem a verés következtében. A miskolci törvényszék a vádlott főerdőőr védekezését elfogadta és őt a vád alól felmentette. Fellebbezés folytán hétfőn tárgyalta az ügyet a debreceni ítélőtábla, amely helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

— **Csecsemőholttestnek néztek egy foxi hullát.** Király Imre, Malvin uccza 10. szám alatti lakos kedden reggel jelentette a rendőrségen, hogy a Péterfia uccai temetőben egy ládában oszlásnak indult csecsemőhullát fedezett fel. A rendőrségről bizottság ment ki a helyszinre és Makláry dr. tiszti orvos vizsgálta meg a hullát, amelyről megállapitotta, hogy egy ártatlan foxikutya földi maradványai. A »büntény« aktáit ezzel le is zárták.

— **Egy 18 éves filmsztár tragikus halála.** Newyorkból jelentik: Az amerikai filmsztárok sürített életkivonatának mondhatnánk azt a tragédiát, amely most Hollywoodban lejátszódott. A 18 éves gyönyörű Helen Burgess, aki máról-holnapra az első filmsztárok sorába küzdötte fel magát, tüdőgyulladásban meghalt. Helen Burgess négy hónap előtt még teljesen ismeretlen iskoláslány volt, de január elseje óta maradéktalanul befutotta Hollywood irigyelt hírességeinek drámáját. Cecil B. de Mille fedezte fel egy iskolai műkedvelő előadáson. Mingyárt vezetőszerepet osztott ki rá és 18 éves lány nagyszerűen bevált. A Paramount nyomban szerződtette és nekiadta legújabb filmjének, Egy orvos napló-jának főszerepét. A filmet most mutatták be Amerikában és döntő sikert aratott. Helen Burgessről mindenki úgy beszélt, mint a film legnagyobb reménységéről. Még az első film elkészítése közben Helen Burgess megszökött zongoratanárával, Herbert Rutherforddal és január 26-án Yumában házasságot kötött. Tíz órával az esküvő után Helen Burgess már beadta a válópert férje ellen azon a címen, hogy a zongoratanár csak azért vette feleségül, hogy más nőt boszantson vele. A bíróság egy hét mulva már törvényesen is elválasztotta a fiatal házasokat. Az első nagy film siker után A rémek éjszakája főszerepét bízta a Paramount a 18 éves filmsztárra. Helen Burgess még nem szokott hozzá a műtermek rettenetes hőségéhez, igy sokat szenvedett a felvételek alatt. Minduntalan kiszaladt és hideg fürdőt vett, hogy lehütse magát. A szerencsétlen lány meghült, a hülésből tüdőgyulladás lett és most a legtünteményesebb hollywoodi pályafutás után pontot tett a halál.

Két világjáró magyar motoros Debrecenben

páratlanul érdekes élményeiről fog beszámolni folyó hó 15-én, csütörtökön a Hungária filmszinházban. Sulkowszky Zoltán és Bartha Gyula, akik nyolc év alatt oldalkocsis motorkerékpárjukkal bejárták az öt világrészt. A 170.000 kilométeres úton, 68 államból összeszedték, feljegyezték, lefilmezték és fotografálták mindazt, ami megörökitésre érdekes és értékes volt. Egyetlen napon, csütörtökön fognak ezer és ezer élményükről, izgalmas és fantasztikus kalandjaikról vetített és mozgóképekkel kisérve előadást tartani, amelyre ezuttal hivjuk fel olvasóközönségünk figyelmét. Látni fogjuk beszámolójukban például Indiát, a maharadzsák fényben, pompában káprázó életét, majd továbbmenve az őserdők varázsos szépségeit, azt, hogy miként haladtak motorkerékpárjukkal a faóriások, indák között az őserdők keskeny ösvényein, vadászatukat, néha életük kockáztatásával, de bemutatják komikus élményeiket is Jáva, Sumatra titokzatos vidékeiről és igy végig élénk fognak hozni mindent, amit még eddig útleirásokban sem volt módunk megismerni.

Sulkowszky és Bartha, ez a bámulatos kitartású két magyar világjáró, Debrecenbe csütörtökön reggel fog érkezni a kerékpáron, amelyen a hosszú utat megtették és amelyet 270 autóklub jelvénye diszit. Előadásukat a rendes mozielőadás ideje alatt tartják a Hungária filmszinházban.

— **A belek gyakori teltsége és a rekesz erősebb feltolódása** a rendkivül enyhén és kellemesen ható természetes »**Ferenc József**« keserüvíz használata által — reggelenként éhgyomorra egy pohárral — megszüntethető és az agy, a tüdő vagy szív felé irányuló vértódulás ellensúlyozható. Az orvosok ajánlják.

— **A General Motors Opel** kocsik ezévi typusait a vezérképviselő Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt. az egész országban müködő képviseletei utján szép számmal hozza forgalomba. Az 1.1 literes KADETT, valamint az 1.3 literes OLYMPIA úgy a kocsi szép formája, mint a kitünő rugózás, hydraulikus fékek, acéllemez karosszéria és elismerten kiváló motor révén a közönség körében nagyon kedveltek. A legujabb 6 hengeres typus, — a 2.5 literes „SUPER 6." — pedig 55 lóerejü motorjával az 1937. évi autóépités mestermüve. A NEMZEKÖZI GÉPKERESKEDELMI RT. jó vidéki service szolgálattal igyekszik a vidéki autós közönség igényeit kielégiteni.

x **Válogathat** magyaros blousokban. Rajzolás, darázsolás szakszerű kézimunkálás, Favoritban, Csapó u. 24.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága közhírré teszi, hogy a Miskolc—debreceni állami közút Hajdúböszörmény városháza—Debrecen városháza közötti részén az átkelési és külső szakaszokon az úthatárok megállapitási, kijelölési és törzskönyvelési munkálatai megkezdődtek.

Figyelmezteti a hatóság az érdekelteket, hogy a határkitüzési karók, jelek szándékos rongálása, eltávolitása, vagy a felmérést végző okl. mérnöknek a felmérésben való akadályozása kihágást képez és az 1890 évi I. tc. 125 paragrafusa alapján 15 napi elzárással és 100 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán:
»SASFÉSZEK» (Vadorzók). — Ganghofer regénye. Főszereplő: **Hansi Knoteck**. Kísérőműsor: **Düsseldorf**. Előadások: 7—9 órakor!

KÖZGAZDASÁG

ESETT A ROZS ÉS A TENGERI

Határidőpiac:

Rozs májusra: 20.75, 20.85, 25.54, zárlat 20.59—20.60.

Tengeri májusra: 12.00, 12.07, 11.95, zárlat 11.97—11.99, júliusra: 12.65, 12.75, 12.55, zárlat 12.57—12.60.

Készárupiac:

Búza: tiszavidéki 77 kg 20.10—20.30, 78 kg 20.35—20.55, 79 kg 20.55—20.80, 80 kg 20.65—20.90, felsőtiszai 77 kg 19.95—20.25, 78 kg 20.20—20.75, 79 kg 20.45—20.75, 80 kg 20.60—20.90.

Rozs: 20.30—20.40.

Takarmányárpa: elsőrendű 15.50—16.25, középminőségű 15.00—15.25.

Zab: elsőrendű 17.00—17.20, középminőségű 16.90—17.00.

Tengeri: tiszántúli új 11.45—11.60.

Búza: 150 mm duna-tiszaközi 79 kg 20.50 budapesti paritásban.

Tengeri: 150 mm 11.55, 150 mm mai diszpozíció 11.50, 150 mm Szolnokon aug. V. 11.70, 300 mm tiszavidéki 11.65 budapesti paritásban.

Zab: 150 mm 16.90, 150 mm 16.90 budapesti paritásban.

—

HORTOBÁGYI LEGELTETŐK FIGYELMÉBE!

A hortobágyi jószágkihajtás zavartalan lebonyolítása céljából figyelmébe ajánlom a legeltető gazdaközönségnek, hogy a hajtócédulát minden esetben a kihajtás előtt váltsák ki, pontosan annyi jószágra váltsanak ki hajtócédulát, amennyit kihajtanak és abba a gulyába, ménesbe, vagy nyájba, amelybe hajtani akarnak.

Értesültem u. i., hogy fentirtak tekintetében a legeltető közönség nem tartja be a legitetési szabályrendelet rendelkezéseit, s emiatt a kihágási eljárást minden esetben kénytelen leszek folyamatba tételni.

Az is tudomásomra jutott, hogy többen **mások neve alatt váltottak** hajtócédulát és **hajtják ki jószágaikat** a hortobágyi legelőre. Ez esetben az ellen is, aki **másnak megengedi, hogy az ő neve alatt hajtsák ki a jószágát**, a kihágási eljárást feltétlenül megindíttatom.

Figyelmeztetem a számadókat és bojtárokat, hogy valamennyi jószágaik után ők is tartoznak a hajtó cédulát kiváltani. Engedélyeztem azonban a folyó esztendőben is, hogy a csikós számadók 4 darab, a gulyás számadók 2 darab, kondás és juhász számadók 1—1 darab lovat, mint szolgálati lovat legelőbér fizetés nélkül legeltethetnek.

Debrcen, 1937. április hó 13.

Polgármester mb.
Gazdasági tanácsnok.

—

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 16.60—16.80, 100 cseh korona 10.75—11.95, 100 dinár 7.80—7.95, 100 dollár 337.90—341.90, 100 francia frank 14.90—15.30, 100 lei 2.80—3.00, 100 lira 17.40—17.90. (Az 500 és 1000 lirás bankjegyek kivételével), 100 osztrák schilling 80.00—80.70 100 svájci frank 76.25—78.05.

ORSZÁGOS VÁSÁROK

Április 14. szerda: Balatonfüred, Csorna (havi), Morágy, Páka, Székesfejérvár (országos), Vásárosbéc, Zomba.

Április 15. csütörtök: Celldömölk (havi), Pacsa, Pápateszér, Sarkad, Tiszafüred, Tiszaluc.

Április 16. péntek: Csenger, Derecske, Sarkad.

Stella Adorján és Békeffi István remek vigjátéka

Pénteken bemutató

Jöjjön elsején

(De ön ne elsején jöjjön! Azonnal nézze meg!)

SZINHÁZ MŰVÉSZET

Guila Bustabo hangversenye

Ez a tizenkétéves kis amerikai lány rendkívül bájos jelenség. Szinte úgy érzi az ember, hogy a hegedűt azért fogja az álla alá, hogy a kép még kedvesebb, még megejtőbb legyen. Pedig hegedülni is tud ez a kislány. Amit meg lehet tanulni, azt mind megtanulta. Technikai készsége, tudása tökéletes. Könnyedén, finoman bánik hangszerével. Ha Beethoven szonátája talán az ő előadásában nélkülözte is a démonikus erőt, ezt olyan kiváló hegedűskvalitásokkal pótolja, melyek csak meleg sikert arathattak. Csajkovszky hegedűversenyének van egy nagyon nagy hibája. Ez a hiba az, hogy ezt a hegedűversenyt Hubermann Bronislaw szokta játszani. Az ő előadásának emléke, valahányszor más művész előadásában halljuk ezt a művet, szinte kísértetszerűen visszatér. Ezzel a kísérlettel megbirkózni más művésznek szinte a lehetetlenel határos. Mégis Guila Bustabo felszinre tudott hozni olyan értékeket, amelyek az újdonság erejével hatottak. Az a szonórus erő, ami Hubermann interpretációjának legfőbb jellemzője, hiányzott ugyan ebből az előadásból, mégis rengeteg részletfinomságot mutatott fel Bustabo játéka. A részletfinomság különben is legmarkánsabb jellemzője ennek a hegedűjátéknak. Ezekben a finom részletekben mutatja meg a fiatal művésznő muzsikus lelkének legszebb kincseit. Bizonyára, ha az élettel együtt érik Guila Bustabo hegedülése, ezek a kincsek az egész mű szellemében fognak majd ragyogni. Szünet után a közönség állandó ovációja következtében Szimanovszki, Hubay Chopin és Kreisler műveket adott elő. Itt, ezekben az apróságokban maradéktalanul érvényesültek a fiatal művésznő kiváló tulajdonságai.

A zongorakíséretet dr. Herz Ottó látta el. Megállapítottuk, hogy Herz Ottó a tökéletes zongorakísérő. Nagy művész, ezt a közönség is méltányolta és Guila Bustabo-val együtt őt is lelkesen ünnepelte.

Szentmihályi János.

A SZINHAZ MÜSORA:

Április 14-én, szerdán délután fél 4 órakor: **AZ EGIGÉRŐ FA.** Énekes mesejáték. Ifjúsági előadás.

Április 14-én, szerdán este: **URILÁNY SZOBÁT KERES.** Zenés vigjáték, C) bérlet.

Április 15-én csütörtökön: **NÁSZUTITÁRS.** Kamaraoperett. Csak felnőtteknek, mérsékelt helyárakkal.

—

A szinházi iroda hirei:

Ma, szerdán C) bérletben kerül szinre a legujabb, rendkivül mulatságos zenés vigjáték: **URILÁNY SZOBÁT KERES.** A hallatlanul mulatságos bonyodalmu darab minden előadása kacagóorkán közt pereg le.

Ifjúsági előadásban ismétli meg **ma délután filléres helyárak mellett** a szinház a Városi Zenede növendékeinek és zenekarának részvételével a vasárnap délelőtt hatalmas sikert aratott magyar mesejátékot: **Az ÉGIGÉRŐ FÁ**-t. Az előadás fél négy órakor kezdődik és előreláthatólag éppen olyan zsufolt házak mellett fog lezajlani, mint a vasárnapi bemutató. A rengeteg bájos gyermek, akiket Elefánty Mária és Sugár Mihály tanitott be, rendkivül ügyesen eleveniti meg Juhász Géza és Szabó Emil szivárványosan szőtt szépséges mesejátékának szavait és dalait s méltán rászolgál arra a sok ünneplésre, amelyben részük volt és lesz ma is.

Jövő hét szerdáján, 21-én este a Zenekedvelők Köre rendkivüli estjeként **vendégszerepel a Csokonai-Szinházban a világhirü lengyel balett CIEPLINSKI mester vezetésével.** A csodálatosan magas művészi szinvonalu és rendkivüli élményt jelentő balett szereplői mind világsztárok és a debreceni közönség számára világvárosi estét fognak szerezni. Jegyek a szinház pénztáránál operai árakban kaphatók.

Telefonszámunk:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
32-12.

Az ember tragédiája
a Csokonai-Szinházban
!! a legmélyebb élmény lesz !!

BÉKÉSEN FEJEZŐDÖTT BE A BAROSS GÁBOR KÖR SAJTÓPERE

A debreceni büntetőtörvényszék Tokay-tanácsa kedden tárgyalta azt a sajtópert, amelyet Zajgóváry Károly, az Országos Baross Gábor Kör elnöke indított a kör tiszántúli kerületének volt elnöke, dr. Zsögöd Andor ellen. Zsögöd Andor ugyanis Kozma Miklós belügyminiszterhez címezve röpiratot adott ki, amelyben hangsúlyozta, hogy csatlakozik ahhoz a panaszirathoz, amit a kör debreceni vezetősége az országos vezetőség ellen intézett a belügyminiszterhez. Zsögöd Andor dr. azt fejtegette terjedelmes röpiratában, hogy a Baross Gábor Kör országos elnöke, Zajgóváry Károly a szabályokat semmibe veszi és a vezetése alatt működő országos tisztikar munkája az intelligens ifjúság körében széthuzást fog eredményezni.

A keddi tárgyaláson a bíróság békülésre szólította fel a feleket. Erre mindkét részről hajlandónak mutatkoztak. Tokay tanácselnök szünetet rendelt el és csaknem egyóras megbeszélés után az ellenfelek között létrejött a megegyezés. Kölcsönösen nyilatkozatokat adtak egymásnak és ezzel valamennyi egymással kapcsolatos, folyamatban lévő ügyet lezártnak tekintenek. A per tehát békésen befejeződött.

SPORT

Sportnapló

Levél jött a Bocskaytól. Vasárnap Bordeauxban a kerületi amatőr válogatott, hétfőn Marseille-ben az OG Nice ellen játszotta a csapat búcsúmérkőzéseit, amelyekről eddig még hiradás nem érkezett. Még a telefonnal is spórolnak, mert ez a kirándulás tipikus „vajaskenyér" tura, hiszen 6 napig üdülni két olcsó mérkőzésért már fényüzést jelent.

*

Az anyagiakról jobb nem beszélni, de az erkölcsi siker annál átütőbb. A csapat nagy formában van, Berecz már három mérkőzésen játszott kitünően. Kósára nem fognak ráismerni a debreceniek, minden mozdulata biztos. A játékosok felülmulják egymást, csak Takácsnál mutatkozik egy kis visszaesés. Annál jobb Hajdu, aki mult őszi formáját nyerte vissza, de csak a balszélen, mert a jobboldalon még mindig idegenül mozog. Kemény teljesen beilleszkedett a csapatba, okosan és hasznosan játszik meg minden labdát.

Ma, szerdán már itthon is lesz a csapat és természetesen nem Budapesten várja be a Hungária elleni mérkőzést. A legutóbb érkezett társaslapokon már Gyulay neve is szerepel, tehát vasárnap ő játszik a Hungária ellen.

Vasárnapra nagy programot terveztek a debreceni amatőrök. Ugy számitottak, hogy a DVSE legyőzi a PMÁV-ot, a Textil a NyTVE-t és ebben az esetben a két veretlen találkozója lesz a Textil—DVSE mérkőzés. De ember tervez és az ellenfelek minden számitást kivégeznek. Az utolsó két tavaszi veretlen csapat kikapott s igy a DVSE—Textil mérkőzésnek csak javitóvizsga jellege lesz. De a műsor igy is érdekes, mert 4 mérkőzés kerül sorra a Diószegi úton. Délelőtt fél 11 órakor: DVSC II.—DEAC II. bajnoki, fél 1: DMTE—BUSE bajnoki, fél 3: DVSC—NSE, fél 5: Textil—DVSE. Nagy közönség lesz.

*

Tévesen jelent meg hir arról, hogy a Bocskay csapata pénz nélkül maradt Franciaországban. Bódy Pál menedzser elutazása előtt egy hétre előre kifizette a csapat ellátását és 4000 frankot hagyott egyébb költségekre. Csupán a játékosok nem kaptak fizetést, de ezt itthon fogják megkapni. Ha ...

*

Ref. főgimnázium I-B—IV-A 5:4 (2:0). Gólövők: Sütő (3), Saffner, Erdélyi, illetve Pinkóczi (4). Jók voltak: Sütő, Pető, Saffner, Tóth K., Erdélyi, Gál.

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező papzugi 32—35 sz. cca 8 kat. hold területű, a Mikepércsi úton levő cca 200—220 négyszögöl területű parcellák 3 évre, a Hadházi út baloldalán a Közlemé ő mögött levő részen cca 10 kat. hold területű legelő egy évre, 1937 évi április hó 14 napján, délelőtt 9 órakor a városháza tanácstermében tartandó árverésen bérbe adásra kerül.

Árverelni szándékozók a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzként a város házipénztáránál az árverés megkezdése előtt letétbe tartoznak helyezni s az erről szóló letéti jegyet az árverelő bizottságnál bemutatni.

Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (városháza I. emelet 16. szám) megtekinthetők.

Debrecen, 1937 április 13.

Polgármester.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Férfi sport ingek
már
1·90-től
HAVAS
Harisnyaház
Bádogos u. 1.

Margit
szálloda és vendéglő, a Debrecenben nyaralók és fürdőzők otthona, kényelmes, tiszta szobák, bőséges étkezés, olcsó árak. Közel a gyógyfürdőhöz, sporttelepekhez, klinikához, nagyerdőhöz, a **Horthy kórházzal szemben**, a Margitfürdő mellett, — villamos megállónál. Tulajdonos: Halász M. Telefon 10—24. 645

NYOMOZ,
megfigyel szakszerűen, — rendőrségi és évtizedes magángyakorlatával mindenütt személyesen. Gálocsy, Varga utca 25. 479

Betöltendő állás

Jól főző
mindenes hosszú bizonyítvánnyal felvétetik dr. Kleinnál, Piac 71, első emelet. 86

Hosszú
bizonyítványu fiatal bejáró főzőnőt keres: Varga u. 1, félemelet balra. 82

Ügyes
mindenes szobalányt azonnalra felveszek. Frici kalapszalon, Első Takarék palota. 83

Pincértanuló
felvétetik. Batthyány u. 1. 77

Bejárólány
gyermek mellé Arany János u. 23. második feljárat, felvétetik. 76

Üzletek

Bevezetett
fűszerüzlet nagy vevőkörrel eladó. Cím a kiadóban. 75

Orthodox
pékműhely, negyven éves kitűnő helyen kiadó. Értekezni: Homok u. 99. 80

Kiadó lakás

Uccai
kétszobás, konyhás, előszobás lakás kiadó május 1-re Megtekinthető minden délután 4 órától. Apaffy utca 32. szám. 5004

Háromszobás,
komfortos lakás központi fűtéssel, erkéllyel május 1-re kiadó a Központi Egyetemnél, Dóczy József utca 8. 5013

Lakást keresők

Bútorozott
szobát keresek május elsejétől nagyerdei villanegyedben. Címet a Független Ujság kiadóhivatalába kérem leadni. 5007

Ingatlan

Olcsó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy utca 12 I. emelet. 3412

Eladás

Hosszú
bőrkabát, átmeneti kabát igen olcsón eladó. Széchenyi u. 12., uccai lakás. 1039

Ebédlőasztal,
ruhaszekrény, virágállványok, varrodába való nagy asztal eladó. Andrássy út 15. 5002

Alpacca
éteszköz, bőrvarrógép, férfi szabógép, női »Singer« súlyesztős, perzsa női kabát, perzsaszőnyegek eladók, Zálogház, Hunyadi u. 14. szám. 5015

Eladó
ebédlő tükör, szekrények, konyhabútor, állóóra. Piac 45., I. em. 73

Gazdák
és festőknek kocsikenő csök, halzsír, olajok, porfestékek, 1 kg 24 fillértől, olajfestékek 1 kg 60 fillértől, zománcfestékek 1 kg 1.— pengőtől, gyorsan száradó padlólakkok, ruha mosó, súrolóporok, fémtisztítók legolcsóbb árakon festékek, háztartási cikkek szerezhetők be: Csapó u. 14. sz. Bel- és külföldi festékáruk üzletében. 781

Komplett
fürdőszoba eladó Kovács Aladárnál, Halköz 4. sz. 81

Gyönyörű
massziv ebédlő sürgősen eladó. Alkalmi vétel. Cím a kiadóban. 1049

Jókarban
levő ebédlő és háló eladó. Piac u. 7. Garai. 1061

Vétel

Ócskavasat,
fémet, gépeket, mindenféle vasanyagot veszek. Hultóért, Bocskay tér 7. Vasadékot cserélek használhakovits. 1027

Rádió

Rádió
villanyszerelés, javítás legolcsóbban, felelősség mellett. Eredeti gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek. Miklós ucca 2. 200

Társ

Szabadalmazott
eredményes háztartási vásári cikk gyártáshoz 500 pengővel ügyes társat keresek. Wider, József kir. herceg 56. 1126

500 pengővel
közreműködéssel társnőt keresek fűszerüzlethez. Érdeklődni Márton Kálmán u. 2. Nyilastelep. 5014

Ajánlat

FAJALMA
egészséges, hibás, nagyban és kicsinyben olcsón. Piac ucca 44., pincében. 902

Keszler
nemcsak kerékpárban és alkatrészben a legolcsóbb hanem a javításba adott kerékpárokat jóformán fillérekért javítja Széchenyi u. 1. 3305

Bútorüzlet feloszlik.
Önköltségi árban kiárusittatnak gyönyörü leányszobák, konyhák, félhálók, — nappalik, kombinált szobák. Deák Ferenc u. 3. 1015

Pászka
kg-ja 80 fillér hármas, ötös csomagokban. Pászkagyár, Reáliskola ucca 3. 84

Takaréktűzhelyek,
majolikás, nagyobb úriháztartáshoz alkalmas, — egyszerűbbek is kaphatók. Kandia 15. 74

Szőlőkaró,
hasított akác, — minden mennyiségben és méretben kapható házhoz szállítva Vágó József »Margit« tűzifa és szénkeresk. vállalatnál, Margitfürdő mellett. Telefon 10—24. 906

Előrajzolás,
montirozás, összeállítás és mindenféle kézimunkák készítése legolcsóbban, legszebben Szilágyinál, Kistemplom mellett. 947

Vagó Sandor
férfi ruha és női kabát
áruházában
férfi- és női legújabb divatú RAGLÁNOK óriási választékban.
CSAPÓ UCCA 10. SZ

Vasesztergályos,
lakatos munkákat szakszerüen, meglepő olcsón készit Preisler József, Arany János ucca 37. 911

Futball-,
ifjúsági, mecceslabdák, futballcipők olcsón beszerezhetők készitőnél: Tóthfalussy, Cegléd u. 7. 1028

Kerékpárok:
Steyr—Waffenrád, Styria, Aiglon, Oxford, Oppel, Csepel és egyéb gyártmányok. — **Alkatrészek.** — Csepel-motorok és egyéb motorkerékpárok. **Alkalmi vételek:** Puch 250-es, Indián 600-as oldalkocsival Csepel motorok. Rádiókészülékek. Cséplőkazánok, magánjárók, traktorok, — egyes és kettős ekék, eladás, vétel, csere. **Király** Royal-épület. Telefon 20-66 1035

Zománcozott
asztaltüzhely, jól bevált kisipari munka, minden színben felelősséggel készíti Levencsik Lajos tüzhelyüzeme, Árpádtér 17. Használt tüzhelyet is beszerélek, ráfizetéssel. 960

Sodronyágybetét
sodronyfonalak, sodronykerítés, vaságyak mosdók, állófogasok Ottónál, Rákóczi ucca 13. 736

Paplanvarrodámat
megnyitottam. Izléses jó munka, olcsó árak. Burgundia 9. Nagy Julia. 981

Vízvezetéki
munkálatokat készít Gyenes, Szent Anna 8. Telefon 19—37. 710

Sodrony- és díszkerítést,
recamier s ágysodronyt a legjutányosabb áron. Díjmentes költségvetés. — **Neubauer J. sodronygyár** utóda, Pávai Vajna Gábor gépészmérnök, Debrecen, Kétmalom ucca 4. szám. Telefon: 15—62. 883

Gumitalpú,
gyermek-, női- és férficipő gyári árban Mayernál, — Csapó ucca 6. 952

MAKULATURA
kapható a kiadóhivatalban Piac ucca 49. szám.

Ellátás

Orth. kóser
3 fogásos jó házi ebédeket 80 fillérért kihordásra kaphat: Széchenyi u. 5., keresztépületben. 5006

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon 23—39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Ne vezessen háztartást,
mert sokkal jobban jön ki, ha az Ujságíró Clubban (Piac u. 26.) étkezik. Kismenü 90, nagymenü 1.10. Diétás konyha orvosi előírás szerint. Kifogástalan házikoszt. Telefon 30—30.

Különféle

Halló 21—06,
Mihály István papírkereskedése? Igen! Üzlethelyiségem »Svetits« udvarban, kapuval szemben van, — ezért üzletiköltségem kicsiny és olcsón árulok. Telefonja elnyeli a távolságot, küldöncöm pedig rendelt áruval futva indul! 1034

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: **Debreceni Független Ujság Vállalat.** Nyomta: **Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T., József kir herceg ucca 1. szám**